

R O M Â N I A

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Răspuns colectiv

privind petițiile având ca obiect contestarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 32 din 6 decembrie 2024 privind anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României din anul 2024

Prinț-o serie de petiții, Avocatului Poporului i s-a solicitat să conteste Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 6 decembrie 2024 privind anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României din anul 2024, prin sesizarea instanței de judecată, invocându-se, în esență, faptul că hotărârea "pone în pericol valorile democratice, stabilitatea instituțională și drepturile fundamentale garantate de Constituție".

Față de solicitările formulate, facem următoarele precizări:

1. În ceea ce privește **competențele instituției Avocatul Poporului în raport de actele și faptele Curții Constituționale**, facem precizarea că Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului republicată, exceptează **în mod expres orice implicare a Avocatului Poporului în privința verificării actelor și faptelor Curții Constituționale**, ca o garanție a respectării independenței funcționale a Curții Constituționale stabilită de art. 1 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia **"Curtea Constituțională este independentă față de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției și prezentei legi."**

Astfel, conform art. 17 alin. (5) din actul normativ menționat, **"Nu fac obiectul activității instituției Avocatul Poporului și vor fi respinse fără motivare petițiile privind actele emise de Camera Deputaților, de Senat sau de Parlament, actele și faptele deputaților și senatorilor, ale Președintelui României, ale Curții Constituționale, ale președintelui Consiliului Legislativ, ale autorității judecătorești, precum și ale Guvernului, cu excepția legilor și ordonanțelor."**

2. Referitor la **competențele Curții Constituționale în materia procesului electoral pentru alegerea Președintelui României**, menționăm că, potrivit art. 146 lit. f) din Constituție, art. 37 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 3 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Curtea Constituțională veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului**. Astfel, Curtea Constituțională are, potrivit Constituției, atribuția de a controla respectarea procedurii pentru alegerea președintelui. Prin această atribuție, Curtea Constituțională este garantul investirii cu funcția de Președinte al României. În literatura de specialitate¹ s-a reținut că Legea nr. 47/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește **statutul de judecător electoral** al alegerilor președințiale.

Potrivit art. 1 alin. (5) din Constituția României, **"În România, respectarea Constituției, a supremaciei sale și a legilor este obligatoriu"**, iar conform art. 11 alin. (3) teza finală din Legea nr. 47/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **"Deciziile și hotărârile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor"**.

¹ I. Muraru, M. Constantinescu, Curtea Constituțională a României, Ed. Albatros, București, 1997

Hotărârea dată în exercitarea atribuției Curții Constituționale reglementată de art. 146 lit. f) din Constituție, potrivit căruia "veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui", este o un act de jurisdicție constituțională, prin care se asigură **supremația Constituției**, are caracter definitiv și general obligatoriu. Mai mult, din examinarea Hotărârii nr. 32 din 6 decembrie 2024 reținem că "*Prezenta hotărâre este definitivă și general obligatorie, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aduce la cunoștință publică.*"

Curtea Constituțională, fiind unica autoritate abilitată prin lege să *vegheze la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui*, are deplină jurisdicție în acest domeniu. A accepta ca efectele hotărârii emise în îndeplinirea acestei atribuții constituționale să fie interpretate de o autoritate publică sau de o instanță de judecată, ar echivala cu o știrbire a competenței instanței de contencios constituțional, lucru de neacceptat într-un stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezentă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate în temeiul art. 1 alin. (3) din Constituție.

Față de aceste aspecte, se poate reține că jurisdicția constituțională, exercitată de instanță de contencios constituțional, **în calitate de garant al supremației Constituției**, în domeniile expres prevăzute în art. 146 din Legea fundamentală, este o consecință firească a întărișării respectării și aplicării Constituției, concretizată **în caracterul general și obligatoriu al hotărârilor Curții Constituționale**.

"Ideeia supremației Constituției este o cucerire a gândirii juridice, care se leagă de voință politică de a garanta efectiv această supremație prin intermediul jurisdicției constituționale. Nu întâmplător, deci, Constituția din anul 1991 a înființat în România Curtea Constituțională. Rolul sau de garant al supremației Constituției este înscris în art. 1 alin. (3) al Legii nr. 47/1992, iar pentru a-i asigura acest rol Curtea Constituțională este definită de lege ca unică autoritate de jurisdicție constituțională în România, independentă față de orice alta autoritate publică și supunându-se numai Constituției și legii sale organice" [art. 1 alin. (1) și (2)] (Decizia Curții Constituționale nr. 1/1995).

Prin urmare, **hotărârea Curții Constituționale își produce efectele pe care Constituția și legea îi le conferă, în raport cu atribuția exercitată de instanță de contencios constituțional în temeiul art. 146 lit. f) din Constituție, iar forța juridică dată de caracterul general și obligatoriu al acesteia nu poate fi contestată sau confirmată de nicio altă autoritate publică sau de puterea judecătoarească.**

Mai mult decât atât, respectarea principiului separării puterilor în stat, statuată la nivel constituțional în art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, implică nu doar faptul că nici una dintre puterile consacrate constituțional (legislativă, executivă și judecătoarească) nu intervene în competențele unei alte autorități, cum este și cazul Curții Constituționale, care are calitatea de **garant al supremației Constituției și de unică autoritate de jurisdicție constituțională în România**, dar și faptul că niciuna dintre entitățile menționate mai sus nu își va nesocoti propriile atribuții pe care sunt obligate să le exercite strict în domeniul specific de activitate.

În consecință, raportat la cele de mai sus, rezultă că Avocatul Poporului nu-și poate exercita atribuțiile decât în limitele constituționale și legale stabilite, iar într-o societate democratică este necesar ca instituțiile să respecte limitele de competență stabilite de legiuitor.

Față de cele expuse, precizăm că, raportat la aspectele sesizate în petiții, nu sunt întrunite condițiile legale pentru a da curs solicitărilor formulate de petenți.

